Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (judecător Comerzan Ghenadie)
**Dosarul nr.2a-1285/25** (*nr.2-24136146-03-2a-13102025*)

**CURTEA DE APEL NORD**
**Colegiul Civil şi de contencios administrativ**

**D E C I Z I E**

28 aprilie 2026 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Radmila Roșca

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Licenco Stelian prin intermediul avocatului Raducan Irina împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Melnic Corina către Licenco Stelian, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Edineț din cadrul Agenției Teritoriale de asistență socială „Nord”, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,-

**a constatat:**

**Pretențiile reclamantului:**

La data de 28 noiembrie 2024 Melnic Corina s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva lui Licenco Stelian, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Edineț din cadrul Agenției Teritoriale de asistență socială „Nord”, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a invocat că, s-a aflat în relații conjugale cu pârâtul Licenco Stelian din anul 2021 până în luna octombrie 2022, fără a înregistra căsătoria. De la viața în comun au un copil minor – fiul *****, născut la data de *****, care în prezent se află la întreținerea și educația reclamantei.

Invocând prevederile art. 51 alin. (2) și art. 63 alin. (2) Codul familiei și având în vedere că, la moment, între reclamantă și pârâtul Licenco Stelian nu există un acord scris privind locul de trai al copilului minor, consideră că, această chestiune urmează să fie soluționată de către instanța judecătorească.

Reclamanta a menționat că, a încetat viața în comun cu pârâtul Licenco Stelian încă în anul 2022 și de atunci fiul ***** se află la întreținerea şi educația reclamantei, fiind atașat de mama sa. A relevat că, în ultima perioadă de timp, pârâtul participă în măsură redusă la întreținerea,

educația și instruirea copilului, aceste obligații părintești fiind îndeplinite în exclusivitate de către reclamantă.

A susținut că, dispune de toate condițiile materiale şi calitățile morale necesare pentru întreținerea, educația şi instruirea copilului minor, la locul de trai se caracterizează din punct de vedere pozitiv, iar conform concluziei medicale starea sa de sănătate este normală.

Prin urmare, ținând cont de interesele copilului, de vârsta lui, de relațiile existente între reclamantă și copil, precum și de alte circumstanțe ale cauzei, există toate temeiurile pentru stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu reclamanta, ceia ce va corespunde intereselor majore ale copilului și va asigura o dezvoltare fizică, morală și intelectuală normală a acestuia.

Invocând dispozițiile art. 74 alin. (1) Codul familiei, reclamanta a indicat că, pârâtul Licenco Stelian nu contribuie la întreținerea materială a copilului în măsura necesară.

Ținând cont de prevederile art.76 Codul Familiei și de faptul că, reclamanta nu cunoaște dacă pârâtul Licenco Stelian este angajat oficial în câmpul muncii și care este venitul său, consideră necesar de a stabili cuantumul pensiei de întreținere încasate de la pârât în beneficiul său pentru întreținerea fiului lor minor într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

În acest sens, a menționat că, pârâtul Licenco Stelian este apt de muncă, fiind capabil să acorde fiului ***** o întreținere materială adecvată, care să-i asigure dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială, cum prevede art. 27 al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989.

În asemenea circumstanțe, ținând cont de interesul superior al copilului, care are dreptul la un nivel suficient de asigurare materială, și de obligația părinților de a asigura copiilor săi minori o dezvoltare normală și un trai decent, consideră că, cuantumul pensiei de întreținere al fiului *****, care urmează a fi încasată de la pârât în beneficiul său, urmează a fi stabilit de către instanța judecătorească în sumă bănească fixă în mărime de cel puțin 3500 lei lunar.

Astfel, reclamanta a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu mama – Melnic Corina, încasarea de la Licenco Stelian, născut la *****, în beneficiul său a pensiei pentru întreținerea fiului *****, născut la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 3500 lei lunar, începând cu data depunerii cererii în judecată şi până la atingerea de către copil a majoratului sau până la schimbarea stării materiale sau familiale a uneia dintre părți, încasarea de la pârât în beneficiul său a cheltuielilor de judecată, formate din cheltuielile pentru plata taxei de stat în sumă de 200 lei, taxa de timbru în sumă de 200 lei și pentru asistența juridică în sumă de 4 000 lei.

**Poziția instanței de fond:**

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025 acțiunea s-a admis.

- s-a stabilit domiciliul copilului minor *****, născut la *****, împreună cu mama Melnic Corina, născută la *****.

- s-a încasat de la Licenco Stelian, născut la *****, dom. s. *****, în beneficiul lui Melnic Corina, născută la *****, dom. s. *****, pensie pentru întreținerea fiului *****, născut la *****,

în sumă bănească fixă în mărime de 3500 (trei mii cinci sute) lei lunar, începând cu 28 noiembrie 2024 şi până la atingerea de către copil a majoratului sau până la schimbarea stării materiale sau familiale a uneia dintre părți.

- s-a încasat de la Licenco Stelian, născut la *****, dom. s. *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1729,96 (una mie șapte sute douăzeci și nouă, 96) lei.

- s-a încasat de la Licenco Stelian, născut la *****, dom. s. *****, în beneficiul lui Melnic Corina, născută la *****, dom. s. *****, cheltuielile de judecată în sumă de 4400 (patru mii patru sute) lei.

**Solicitarea apelantului:**

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 04 iunie 2025 Licenco Stelian prin intermediul avocatului Raducan Irina a contestat hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii în latura încasării pensiei de întreținere cu pronunțarea unei noi decizii în această latură.

**Argumentele părților:**

Prin cererea de apel, apelantul Licenco Stelian solicită admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, din 03 iunie 2025 și emiterea unei noi hotărâri în partea referitoare la pensia de întreținere și cheltuielile pentru asistență juridică. Apelantul invocă ilegalitatea hotărârii, aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, precum și aprecierea incorectă a circumstanțelor cauzei.

În motivarea apelului, acesta arată că, este tatăl copilului minor *****, născut la *****, participă la creșterea și educarea copilului și contribuie la întreținerea acestuia. Susține că nu dispune de un loc de muncă oficial și de venituri stabile, motiv pentru care pensia de întreținere urmează a fi stabilită într-o sumă bănească fixă. Apelantul consideră că suma de 2.000 lei lunar reprezintă un cuantum rezonabil și conform interesului superior al copilului, ținând cont de posibilitățile sale materiale și de faptul că ambii părinți au obligația legală de a contribui la întreținerea minorului.

În susținerea poziției sale, apelantul invocă prevederile Codului familiei referitoare la obligația părinților de întreținere a copiilor minori, criteriile de stabilire și modificare a pensiei de întreținere, precum și dispozițiile Convenției ONU privind drepturile copilului referitoare la interesul superior al copilului și responsabilitatea comună a părinților pentru creșterea și dezvoltarea acestuia. Totodată, face referire la datele Biroului Național de Statistică privind minimul de existență pentru copii și la practica judiciară relevantă în materia pensiei de întreținere.

Apelantul mai susține că, instanța de fond nu a apreciat corespunzător starea sa materială și familială, faptul că participă activ la creșterea copilului și contribuie la asigurarea acestuia cu hrană și îmbrăcăminte. În consecință, solicită modificarea hotărârii atacate prin stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor în sumă fixă de 2.000 lei lunar și reducerea cheltuielilor pentru asistență juridică acordate intimatei.

Prin referința depusă în cauza civilă privind apelul declarat de Licenco Stelian împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, din 03 iunie 2025, intimata Melnic Corina solicită respingerea apelului și menținerea integrală a hotărârii primei instanțe. Aceasta arată că prin hotărârea atacată a fost admisă integral acțiunea privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere în sumă de 3.500 lei lunar și a cheltuielilor de judecată, apreciind că soluția instanței de fond este legală și întemeiată.

În motivarea referinței susține că, argumentele invocate de apelant nu demonstrează caracterul nelegal al hotărârii și, dimpotrivă, confirmă justețea concluziilor instanței de fond. Intimata menționează că însăși poziția apelantului confirmă aplicabilitatea art. 76 din Codul familiei, întrucât acesta afirmă că nu dispune de venituri stabile și solicită stabilirea pensiei într-o sumă fixă, exact modalitatea adoptată de prima instanță.

Arată că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere instanța a ținut cont de starea materială și familială a părților, de interesul superior al copilului și de necesitatea menținerii nivelului de asigurare materială a acestuia. Totodată, intimata consideră că solicitarea apelantului de reducere a pensiei la 2.000 lei lunar este arbitrară, nefiind susținută prin probe privind imposibilitatea reală de a achita suma stabilită de instanță.

Referința mai relevă că, apelantul nu a prezentat dovezi privind imposibilitatea încadrării în câmpul muncii ori existența unor circumstanțe obiective care să justifice diminuarea obligației de întreținere. De asemenea, se susține că afirmațiile privind participarea activă a acestuia la creșterea și întreținerea copilului nu sunt probate, iar în realitate el nu ar fi contribuit efectiv la întreținerea minorului după pronunțarea hotărârii primei instanțe.

Intimata invocă și faptul că, autoritatea tutelară a stabilit un program de întrevederi între tată și copil, însă apelantul nu l-a contestat și nici nu l-a respectat, aspect care, în opinia sa, demonstrează lipsa implicării în viața copilului. Se subliniază că minorul este de o vârstă fragedă și necesită resurse materiale suficiente pentru asigurarea unei dezvoltări corespunzătoare, iar suma de 2.000 lei propusă de apelant este insuficientă pentru satisfacerea necesităților acestuia.

În concluzie, intimata consideră că hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025 este legală și temeinică, iar motivele invocate în apel nu justifică modificarea acesteia, solicitând respingerea apelului și menținerea integrală a soluției pronunțate de prima instanță.

**Poziția părților în ședința instanței de apel:**

În cadrul ședinței în instanța de apel, reprezentantul apelantului Licenco Stelian avocatul Irina Raducan a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, solicitând casarea parțială a hotărârii în latura încasării pensiei de întreținere a copilului minor prin micșorarea sumei la 2000 lei lunar.

Intimata Melnic Corina, la rândul său a invocat argumentele expuse în cererea de chemare în judecată, declarând că, este de acord cu soluția instanței de fond și solicită respingerea apelului.

Apelantul Licenco Stelian și intervenientul accesoriu STAS Edineț din cadrul ATAS Nord, în ședința instanței de apel, nu s-au prezentat, procedura citării legale fiind respectată.

Astfel, Colegiul a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părților neprezente şi a dispus examinarea cauzei în absența lor, prin prisma dispozițiilor 379 alin. (2) Cod de procedură civilă. Or, impedimente în acest sens nu s-au stabilit.

**Aprecierea instanței de apel:**

Audiind participanții prezenți la proces, analizând și studiind materialele cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră necesar de a admite cererea de apel declarată de Licenco Stelian, a modifica hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025, în latura încasării pensiei de întreținere a copilului minor, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Apelantul Licenco Stelian prin intermediul avocatului Raducan Irina, la data de 04 iunie 2025, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025, astfel, apelul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art.385 lit.b) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.*

În temeiul art.386 alin.(1) lit.a), c) Cod de procedură civilă, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei.*

Suplimentar, Colegiul civil remarcă că, hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art.117 CPC, iar în conformitate cu art.118 alin.(5) CPC, *instanţa judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.*

În conformitate cu prevederile art.121 CPC, *instanţa judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

În temeiul art.122 alin.(1) CPC*, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.*

Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă,*

*nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importantă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. Astfel, în limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Prin urmare, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Subsecvent, Colegiul Civil atestă că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare.

În speță, la etapa apelului declarat de Licenco Stelian, se contestă hotărârea instanței de fond în latura încasării pensiei de întreținere a copilului minor, în sensul micșorării sumei încasate cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor.

Prin urmare, Colegiul civil va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond în limitele cererii de apel formulate de Licenco Stelian or, apelantul a solicitat modificarea soluției privind cuantumul pensiei de întreținere încasat de prima instanță, considerând că suma de 3.500 lei lunar depășește posibilitățile sale financiare reale.

Astfel, din materialele cauzei se reţine că, Melnic Corina s-a aflat în relații conjugale cu Licenco Stelian din anul 2021 până în luna octombrie 2022, fără a înregistra căsătoria.

De la viața în comun au un copil minor – fiul *****, născut la data de *****, care potrivit certificatului de naștere are indicați drept părinți tata-Licenco Stelian, mama Melnic Corina (f.d.3).

Dat fiind faptul că, copilul minor locuiește cu mama Melnic Corina, iar tata Licenco Stelian nu participă la întreținerea fiului minor, la data de 28 noiembrie 2024 Melnic Corina s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva lui Licenco Stelian, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Edineț din cadrul Agenției Teritoriale de asistență socială „Nord”, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.1-2).

Fiiund investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025 s-a stabilit domiciliul copilului minor *****, născut la *****, împreună cu mama Melnic Corina, s-a încasat de la Licenco Stelian, în beneficiul lui Melnic Corina, pensie pentru întreținerea fiului *****, născut la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 3500 lei lunar, începând cu 28 noiembrie 2024 şi până la atingerea de către copil a majoratului sau până la schimbarea stării materiale sau familiale a uneia dintre părți, s-a încasat de la Licenco Stelian, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1729,96 lei și în beneficiul lui Melnic Corina, cheltuielile de judecată în sumă de 4400 lei (f.d.54-63).

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 04 iunie 2025 Licenco Stelian prin intermediul avocatului Raducan Irina a contestat hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii în latura încasării pensiei de întreținere cu pronunțarea unei noi decizii în această latură (f.d.73-77).

La data de 19 decembrie 2025, avocatul Ana-Maria Juc în interesele lui Melnic Corinsa a depus referință la cererea de apel cu solicitirea de a respinge apelul și a menține hotărârea instanței de fond (f.d.86-88).

Potrivit prevederilor art.2 alin.(3) Codul familiei sunt stabilite principiile de bază a legislaţiei familiei prin care relaţiile familiare sunt ocrotite de stat şi anume *prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori.*

Conform art.60 Codul familiei, *(1) Părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. (2) Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.*

În acest context, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Dispozițiile art.3 alin.(1) din Convenţia Internaţională cu privire la drepturile copilului statuează că, *în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.*

Instanţa de judecată soluţionând problema încasării, micşorării/majorării pensiei de întreținere, are obligaţia, în temeiul alin.(2) al articolului sus numit, de *a asigura copilului protecţia şi îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ţinând seama de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale reprezentanţilor săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredinţat în mod legal, şi în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.*

În condiţiile art.74 din Codul Familiei *(1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

În conformitate cu prevederile art.76 alin.(1) şi (2) din Codul Familiei, *(1) În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

Raportând normele enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul civil reține că, în soluționarea litigiului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori, este important de luat în considerație necesitățile copiilor minori, cât şi starea financiară a părinților, care datorează pensia de întreținere, în așa fel, ca hotărârea să poată fi executată, fiind atins scopul unui proces echitabil şi necesitățile reale ale copiilor minori.

Colegiul civil constată că, potrivit informației Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență pentru un copil în vârstă de 1-6 ani a constituit în anul 2025 în medie pe lună 2578,1 lei.

La acest aspect, Colegiul civil va reține că, datele Biroului Național de Statistică privind minimul de existență a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanță importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanța de judecată pornește în stabilirea cuantumului pensiei de întreținere.

Pct.18 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului precede că, *părinţii au obligaţia de a asigura întreţinerea copiilor minori, întreţinere materializată nu numai prin asigurarea minimului de existenţă a copilului minor, ci a unui nivel de trai suficient dezvoltării fizice şi psihice a copilului minor.*

Astfel, reglementările menţionate statuează că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copiilor minori, or, în conformitate cu prevederile art. 58 alin.(1) Codul familiei, *Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

Referitor la cuantumul pensiei de întreţinere, Colegiul civil denotă că, potrivit dispozițiilor reglementate, regula în materia obligaţiei de întreţinere este aceea a executării în natură.

Astfel, îndeplinirea obligației în această modalitate presupune ca fiecare dintre părinţi să pună la dispoziția copiilor alimente, îmbrăcăminte şi alte produse, conform nevoilor rezonabile, ceea ce necesită o bună cooperare între părinţi, în sensul de a conveni asupra celor necesare copiilor şi a modului în care fiecare dintre ei urmează să le furnizeze.

Din materialele dosarului rezultă că părțile sunt părinții copilului minor *****, născut la *****. Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Melnic Corina, fiind determinat domiciliul copilului minor cu mama, încasată pensia de întreținere în sumă de 3.500 lei lunar și cheltuielile de judecată.

În conformitate cu art. 76 Codul familiei, în situația în care părintele obligat la întreținere nu dispune de venituri stabile ori are venituri fluctuabile, instanța poate stabili pensia de întreținere într-o sumă bănească fixă, ținând cont de starea materială și familială a părților, precum și de alte circumstanțe importante.

Colegiul civil constată că, prima instanță în mod corect a stabilit pensia de întreținere într-o sumă bănească fixă, având în vedere că, apelantul nu dispune de venituri oficiale și stabile, iar stabilirea obligației sub forma unei cote-părți din venit nu ar asigura protecția efectivă a intereselor copilului minor. Prin urmare, criticile apelantului referitoare la modalitatea de stabilire a pensiei de întreținere sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel reține că, la determinarea cuantumului pensiei de întreținere urmează a fi avut în vedere atât interesul superior al copilului, cât și posibilitățile reale ale părintelui obligat la întreținere. Pensia de întreținere nu poate fi stabilită exclusiv prin raportare la necesitățile copilului, fără evaluarea concomitentă a situației materiale a debitorului obligației de întreținere.

Din probele administrate rezultă că, apelantul este apt de muncă, însă nu este încadrat oficial în câmpul muncii și nu s-a constatat existența unor venituri constante care să justifice

concluzia că acesta dispune de posibilități materiale suficiente pentru achitarea unei pensii în cuantumul de 3.500 lei lunar. În același timp, simpla lipsă a unui loc de muncă oficial nu îl exonerează de obligația de întreținere și nu poate constitui temei pentru reducerea acesteia la nivelul solicitat de 2.000 lei lunar.

Colegiul apreciază că, suma de 3.500 lei stabilită de prima instanță depășește posibilitățile materiale demonstrate ale apelantului, însă și suma de 2.000 lei solicitată prin apel este insuficientă pentru a asigura participarea echitabilă a ambilor părinți la întreținerea copilului minor și pentru a acoperi necesitățile firești ale acestuia, raportate la vârsta sa și la nivelul minimului de existență.

În acest context, instanța de apel apreciază că, suma de 2.500 lei lunar reprezintă un cuantum rezonabil și echitabil, care permite realizarea interesului superior al copilului și asigură participarea efectivă a tatălui la întreținerea acestuia, fără a institui o sarcină disproporționată în raport cu situația sa materială constatată la momentul examinării cauzei. Această sumă corespunde atât obligației legale de întreținere, cât și principiului proporționalității care trebuie respectat la stabilirea unei pensii de întreținere în sumă bănească fixă.

În circumstanțele celor expuse, Colegiul civil conchide că, cererea de apel înaintată de Licenco Stelian împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025 urmează a fi admisă, în sensul modificării hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 iunie 2025 prin micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, de la suma de 3.500 lei încasată lunar până la suma de 2.500 lei lunar.

Potrivit art.85 alin.(1) Cod de procedură civilă, *de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei de întreţinere*.

Conform art.87 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, *valoarea acţiunii se determină din suma cerută - în acţiunile pentru plata unei sume din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an - în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

Potrivit art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

În corespundere cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. ($1^1$) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

În temeiul art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Prin urmare, în temeiul normelor enunțate, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, Colegiul civil va dispune micșorarea taxei de stat încasată din contul lui Licenco Stelian în beneficiul statului de la 1729.96 la suma de 1062.47 lei. În rest, se mențin dispozițiile instanței de fond.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

**D E C I D E:**

Se admite apelul declarat de Licenco Stelian prin intermediul avocatului Raducan Irina.

Se modifică hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Briceni, din 03 iunie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Melnic Corina către Licenco Stelian, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Edineț din cadrul Agenției Teritoriale de asistență socială „Nord”, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată, ***în latura încasării pensiei de întreținere a copilului minor***, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor de la 3500 (trei mii cinci sute) lei/lunar la 2500 (două mii cinci sute) lei/lunar, la fel, se modifică și suma încasată cu titlu de taxă de stat de la 1729,96 (una mie șapte sute douăzeci și nouă,96) lei la 1062,47 (una mie șaizeci și doi,47) lei.

În rest, hotărârea instanței de fond se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

**Președintele ședinței,**
**judecătorul** **Elena Grumeza**

**Judecătorii** **Natalia Costaș**

**Ivan Parii**